

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 6/12/2016

Av. Mevlüt Dudu
Hatay Milletvekili

Başbakan Binali Yıldırım'ın açıkladığı Teşvik Paketi çerçevesinde 22 Kasım 2016 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 678 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile Bakanlar Kurulu'nca belirlenecek illerde Cazibe Merkezleri Programı uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Başbakan Binali Yıldırım, basın mensuplarına bu programın uygulanacağı illeri, "Van, Muş, Bitlis, Hakkari, Kars, Ağrı, Ardahan, Iğdır, Mardin, Siirt, Batman, Şırnak, Adıyaman, Diyarbakır, Şanlıurfa, Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli, Gümüşhane, Erzurum, Bayburt ve Erzincan" olarak açıklamıştır. Ancak ilgili Bakanlar Kurulu Kararı henüz yayımlanmamıştır.

678 sayılı KHK'nın 27. Maddesinde, yatırım ortamını canlandıracak Cazibe Merkezi Programı ile görece az gelişmiş bölgelerde istihdam, üretim ve ihracatın artırılması amaçlanmıştır.

Cazibe Merkezleri Programı kapsamında; yeni yatırım projeleri için veya yarım kalmış ya da yatırımı tamamlanarak işletme sermayesi yetersizliği nedeniyle işletmeye geçememiş tesislerin yeniden ekonomiye kazandırılması da hedefler arasında sayılmıştır.

Bu çerçevede yatırımcılara, "Bedelsiz Yatırım Yeri Tahsis Desteği, Anahtar Teslim Fabrika Binası Yapım Desteği, Faizsiz Yatırım Kredisi Desteği, Faiz İndirimli İşletme Kredisi Desteği" sağlanması planlanmaktadır.

Üretim tesisini Cazibe Merkezleri Programı kapsamındaki illere taşımak isteyen yatırımcılara; nakdi taşınma desteğinden enerji desteği ve arsa tahsisine kadar çok geniş çerçevede teşvik verilmesi karara bağlanmıştır.

Hatay; Suriye'deki iç savaştan en çok etkilenen kent olmuştur. İhracat oranı hızla düşerken, Suriye'den gelen sığınmacı akını ile Hatay'ın yükü inanılmaz ölçüde ağırlaşmıştır. Türkiye'de bugün 3 milyon mülteci bulunurken, bunun yüzde 14.6'sı Hatay'da ikamet etmektedir. İstanbul ve Şanlıurfa'dan sonra en fazla mültecinin yaşadığı kenttir. 402 bine yakın mülteci barındıran Hatay'ın; işsizlik, enflasyon, barınma, eğitim, sağlık, kültürel ve sosyolojik sorunları da büyümektedir. Hatay'ın Türkiye ekonomisindeki payı 2010 yılında yüzde 1.5 iken, bu oran 2015 yılında yüzde 1.3'e gerilemiştir.

Hatay ihracatının yüzde 50'sini oluşturan Suriye, Irak, Mısır ve Rusya ile yaşanan sorun kentimizi derinden etkilemiştir. Arap Baharı'ndan bu yana sıkıntıda olduğumuz Irak, Suriye ve Mısır'ın ardından Kasım 2015'deki uçak düşürme hadisenin yaşandığı ile Rusya ile 2016 yılına damgasını vuran kriz, narenciye ve demir çelikte büyük sıkıntı yaratmıştır. Hatay'ın 2015 yılı ihracatı bir önceki yıla göre yüzde 13.6 oranında gerilemiştir.

2012 yılında 2 milyar 39 milyon 6 bin dolar olan ihracat oranımız 2015 yılında 1 milyar 826 milyon 8 bin dolara gerilemiştir. Dramatik düşüş 2016 yılında gerçekleşmiştir. Hatay'ın 2016 Ocak ayından şu ana kadar ihracatı 1 milyar 359 milyon 562 bin 497 TL'ye kadar düşmüştür. Narenciye sektöründe ihracatı derinden vuran kriz, üreticimizi çok büyük sıkıntıya sokmuştur.

Demir çelik sektörünün de büyük kriz yaşadığı Hatay'da fabrikalar kapanmaktadır. Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşu arasında yer alan Nursan Çelik, geçen yıl üretimi durdurma kararı almıştır. Ücretlerini alamayan 1000'e yakın işçi ve ailesi büyük maddi sıkıntılar yaşamaktadır.

Hatay'daki işsizlik oranı da Türkiye ortalamasının üzerindedir. Genel işsizlik oranı Türkiye'de TÜİK'in rakamlarına göre yüzde 11.3 iken Hatay'da bu oran yüzde 16.4'dür. Türkiye genelinde işgücüne katılım oranı en düşük kentlerden biri Hatay'dır. Ekonomik sıkıntılar kentteki kredileri de olumsuz yönde etkilemiştir. 2010 yılında 178 milyon TL'lik takipteki kredi miktarı, 2015 yılında üç kat artışla 543 milyon TL'ye fırlamıştır. Hatay'da özel sektör yatırımı azalırken, mevcut firmalar finansman açısından büyük sıkıntı yaşamaktadır.

Bu çerçevede;

-Cazibe Merkezi Programı'na Suriye krizinden derinden etkilenen Hatay gibi illerin dahil edilmesi gerekmez mi?

-Cazibe Merkezi Programları neye göre belirlenmiştir?

-678 sayılı KHK'nın 27. Maddesinde ifade edilen Cazibe Merkezi Programı'nın uygulanacağı illeri içeren Bakanlar Kurulu kararı henüz çıkmadığı için Başbakan Binali Yıldırım tarafından açıklanan listenin tekrar gözden geçirilmesi mümkün müdür?

-Yatırım olmadan işsizliği azaltmak ve şehrin ekonomisini büyütmek mümkün olmadığına göre Cazibe Merkezi Programı uygulanacak illerin kapsamını genişleterek, ülke ekonomisine daha büyük katkı sağlamayı düşünür müsünüz?